

Ilman oleskelulupaa maassa olevat turvapaikanhakijat – ilmiöryhmän työskentelyn tulokset

Maahanmuuttojohtaja Sanna Sutter
Syyskuu 2020

Ilmiötyön tausta on sisäisen turvallisuuden strategiassa

HYVÄ ELÄMÄ – TURVALLINEN ARKI

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS
SISÄISEN TURVALLISUUDEN STRATEGIASTA
5.10.2017

Suomi
Finland
100

SISÄMINISTERIÖN JULKAISU 15/2017

- **Sisäisen turvallisuuden strategiassa** todetaan: "Luodaan ilmiöpohjaisesti yhteen toimiva ohjausjärjestelmä uusiin ja monimutkaisiin sisäisen turvallisuuden ilmiöihin vastaamiseksi".
- Kahdeksan ilmiötyöryhmää kansallisen yhteistyöryhmän ehdotusten mukaisesti.
- Ilmiöryhmä 8: **Ilman oleskelulupaa Suomeen jäävät turvapaikanhakijat**

Poikkihallinnollisesti yhteisen ilmiön parissa

- **Ilmiötyöryhmän tavoite:**
  - Luoda yhteinen ilmiön kuvaus
  - Esittää toimenpiteitä tai painopisteitä, joilla pystytään vaikuttamaan ilman oleskelulupaa Suomessa asuvien, kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden määrään ja asemaan ja samalla vähentämään niitä riskejä, joita tilanteesta aiheutuu henkilöille itselleen sekä yhteiskunnalle.
- **Kokoonpano:** Sisäministeriön eri osastot (pl pelastusosasto), Sosiaali- ja terveysministeriö, Kuntaliitto, Suomen Punainen Risti, Poliisihallitus ja Maahanmuuttovirasto

Ilmiöryhmän työskentely

Laaja työpajatyöskentely sidosryhmien kanssa

Sidosryhmäyhteistyö ja siitä saadut tulokset muodostuivat keskeiseksi aineistoksi ilmiöryhmälle

Lähetimme 40 eri taholle työpajapohjat ja ohjeistukset niiden täyttämiseksi

21

vastausta

8

kunnat ja kaupungit: Espoo, Helsinki, Hämeenlinna, Kotka, Lahti, Pori, Tampere, Vantaa

8

järjestöt: IOM, Diakonissalaitos, Kirkkohallitus, Lääkäriliitto, Lääkärien sosiaalinen vastuu ry, Pakolaisneuvonta, Sininauhasäätiö, Valkonauha

4

julkiset tahot: STM + HEUNI + Kela + YVV

1

verkostot: IHKA

90

osallistunutta asiantuntijaa

Pyysimme ideoita ilmiöön vaikuttamiseksi

Saimme sidosryhmiltä 52 ideaa.
Esittelemme niistä eniten esille nousseet.

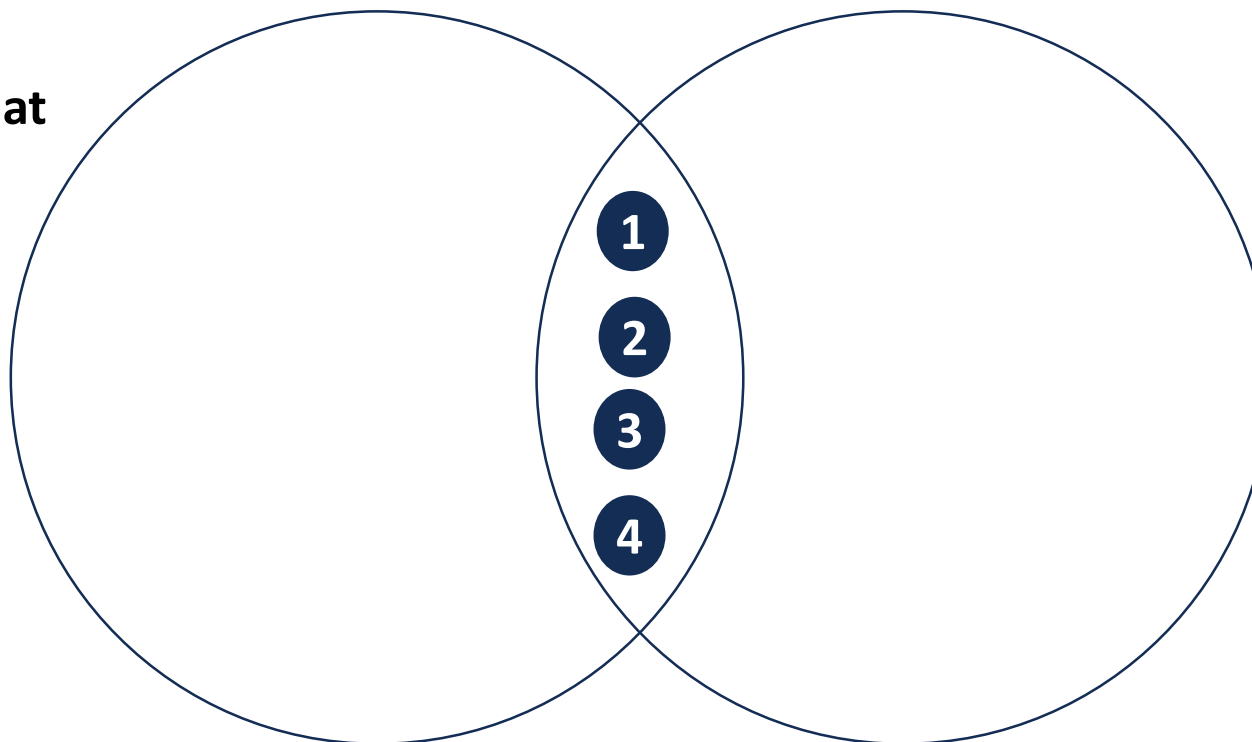

Sidosryhmiä

Ilmiöryhmä

90

asiantuntijat

15

asiantuntijat

**Ne neljä ideaa, jotka sidosryhmäaineistosta nousi eniten,
ovat olleet esillä myös ilmiöryhmän kokouksessa**

1

Palomuurit

HUOM! Ilmiöryhmässä on myös tunnistettu.

HUOM! 6 eri tahoa ovat ehdottaneet tätä

[Palomuurilla](#) tarkoitetaan maassa valla oleskeluoikeutta oleville taattuina menettelyjä, joiden avulla he voivat esimerkiksi ilmoittaa heihin kohdistuneesta rikoksesta tai jättää oleskelulupahakemuksen, käydä koulua ja käyttää SOTE-palveluita.

2

Väliaikaiset oleskeluluvat

HUOM! Ilmiöryhmässä on myös tunnistettu.

HUOM! 5 eri tahoa ovat ehdottaneet tätä

3

Välttämättömän terveydenhoidon turvaaminen

HUOM! 4 eri tahoa ovat ehdottaneet tätä

HUOM! Ilmiöryhmässä on myös tunnistettu.

4

Palvelujen selkeyttäminen

HUOM! Ilmiöryhmässä on myös tunnistettu.

HUOM! 7 eri tahoa ovat ehdottaneet tätä

**Näiden lisäksi ilmiöryhmässä
esillä olleita ideoita**

5

Palautusten edistäminen

HUOM! yksi sidosryhmätaho on myös ehdottanut tätä

6

Vapaaehtoisen paluun edistäminen

HUOM! yksi sidosryhmätaho on myös ehdottanut tätä

7 Oleskeluluvan saamisen helpottaminen

HUOM! Sidosryhmät ovat myös ehdottaneet tätä

8 Viestintä ja tutkimus

HUOM! yksi sidosryhmätaho on ehdottanut tätä myös

HUOM! monta sidosryhmätahoa on ehdottanut tätä myös

1

Palomuuuri

2

Väliaikaiset oleskeluluvat

3

Välttämättömän terveydenhoidon turvaaminen

4

Palvelujen selkeyttäminen

5

Palautusten edistäminen

6

Vapaaehtoisen paluun edistäminen

7

Oleskeluluvan saamisen helpottaminen

8

Viestintä

Ilmiöryhmän esitykset ilmiöön vaikuttamiseksi

1

Selvitetään mahdollisuutta **palomuurin** perustamiseksi

2

Etsitään keinoja **oleskelulupien kehittämiseksi**

3

Varmistetaan johdonmukainen ja selkeä **palvelujärjestelmä** koko maassa

4

Edistetään paluita. Henkilöt, joilla ei ole oleskelulupaa Suomessa palautetaan tai he palaavat kotimaihinsa.

5

Tehostetaan viestintää lähtömaihin, ilman oleskelulupaa maassa oleville sekä viranomaisen kesken

Kiitos

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi